

Zanim zaczniemy świętować

Boże Narodzenie w naszym domu (część pierwsza)

Trwają już przygotowania do uroczystości Bożego Narodzenia. Warto więc przypomnieć co leży u podstaw tego wydarzenia i tradycji bożonarodzeniowych.

Czy można świętować Dzień Matki bez morza serdeczności i wyrazów miłości okazywanych mamie? Albo Dzień Dziecka z pominięciem dzieci? Czy na urodzinowym przyjęciu można pominąć jubilata? Oznaczałoby to usunięcie przyczyny świątecznej radości, odebranie sobie prawa do święta. Przygotowując się do świąt w domu, zacznijmy więc od uznania prawdziwego i jedyne go ich powodu: przyjścia na świat Syna Bożego jako Człowieka. Święta Bożego Narodzenia albo mają charakter religijny, albo nie ma świąt – jest tylko dekoracja, bogata i piękna, lecz pusta i smutna.

„Autentyczna wiara domaga się wyznawania, manifestowania, a to wyraża się w obchodzeniu świąt. Święta chrześcijańskie są duchowym odnowieniem historii Jezusa Chrystusa w Jego wyznawcach. Przypominają one wiernym wydarzenia historii zbawienia i przez to mają się oni stawać bardziej podobnymi do Chrystusa, mają bardziej podobać się Bogu, mają być lepszymi i świętszymi” (List Episkopatu Polski z 21 października 2003 r.).

Świętowanie w chrześcijaństwie spełnia także funkcję katechetyczną: wierni przypominają sobie i pogłębiają prawdy wiary oraz uczą nowe pokolenia korzystać z jej skarbcza. Dzięki świętom wydarzenia z życia Jezusa Chrystusa stają się bardziej obecne w rodzinie, odważniej się o nich mówi i szuka odniesień do życia.

W świętach ważne jest nie tylko wspomnienie wydarzenia, jakim było przyjście na świat Jezusa Chrystusa. Liturgia Kościoła daje nam możliwość prawdziwego uczestniczenia w tym wydarzeniu przez sakramenty święte. Spowiedź święta dopełnia naszych adwentowych przygotowań do świąt, a komunია święta rzeczywistość wprowadza do groty naszych serc żywego Jezusa Chrystusa.

Święta gromadzą i jednoczą rodzinę, umacniają zdrowe więzi jej członków, pomagają nawiązać zerwane. Są wspaniałą okazją do pokonywania uprzedzeń, do wzajemnego przebaczenia i podjęcia starań dla budowania lepszej domowej wspólnoty. Dobrze przeżyte święta stają się doświadczeniem i bogactwem całej rodziny; „momentem”, za którym się tęskni, do którego się powraca i który chce się ponawiać. Umocnieniu więzi służy także „świąteczna twórczość” rodziny, która pomoże wypracowywać i wzbogacać skarbiec własnych, domowych tradycji. Pielęgnowanie rodzinnych zwyczajów daje domownikom mocne poczucie wspólnoty.

ŚWIĄTECZNE TRADYCJE

CHOINKA. Zwyczaj stawiania w domu przystrojonej

choinki trafił do Polski z Niemiec w XIX wieku. Temu wiecznie zielonemu drzewku przypisano symbolikę rajskiego drzewa życia, które było świadkiem grzechu Adama i Ewy. Stąd też dekoracja drzewka: jabłka (dziś zastąpione szklanymi bombkami), wijące się jak wąż kusiciel łańcuchy, które symbolizowały także okowy grzechu. W Polsce czasów zaborów choinkowe łańcuchy oznaczały zniewolenie ojczyzny.

Umieszczanie na gałązkach choinki światełek, a na jej czubku gwiazdy, wyraża radosną nowinę o przychodzącym Świetle – Jezusie Chrystusie – który niszczy ciemności i wyzwala spod panowania zła. On jest źródłem życia, co wymownie symbolizuje wiecznie zielone drzewo iglaste.

Choinka kryje w sobie także zapowiedź drzewa, na którym umarł Chrystus. Zgodnie z legendą apokryficzną, krzyż

Jezusa został wyciosany z drzewa ściętego w raju. W ten sposób symbol drzewa spina dzieje zbawienia człowieka: od rajskiego drzewa poznania dobra i zła do drzewa krzyża, na którym Jezus zniszczył skutki grzechu pierworodnego i ponownie otworzył ludziom bramy raju.

OPLATEK. Najważniejszym momentem wieczery wigilijnej jest dzielenie się opłatkiem, czyli cienkim, niekwaszonym chlebem. W tej pięknej polskiej tradycji kryje się echo starożytności i zwyczajów święcenia chleba, tzw. eulogii. Były one składane na ołtarzu podczas Mszy Świętej. Eulogie nie były Ciałem Chrystusa, gdyż nie konsekrowano ich, a jedynie błogosławiono.

Na znak duchowej jedności i braterskiej miłości zanoszono je tym, którzy nie mogli wziąć udziału w Eucharystii. Polski opłatek, podobnie jak eulogie, jest symbolem wzajemnej miłości, przebaczenia i jedności, a także wyrazem najgłębszych i najszlachetniejszych życzeń, jak również gotowości dzielenia się sobą z bliźnimi. Warto więc zadbać o to, aby ten moment wieczery był właściwie rozumiany i przeżywany.

ŚWIECA WIGILIJNA. W ostatnich latach stół wigilijny wzbogacił się o nowy element. Jest nim świeca Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom, podjętego wspólnie przez charytatywne organizacje trzech największych polskich Kościołów: Caritas Polską Kościoła Rzymskokatolickiego, Diakonię Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP i Eleos Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Fundusze ze sprzedaży tych świec są przeznaczane na pomoc dzieciom z rodzin ubogich, pokrzywdzonym w wyniku klęsk żywiołowych, sierotom.

Płomień wigilijnej świecy rozprasza ciemności smutku i zniechęcenia i jest praktycznym sposobem głoszenia orędzia pokoju i miłości. Sami doświadczamy bezinteresownej miłości od Boga, który bez naszych zasług ofiarował nam swojego Syna. Przyjmując ten Dar, możemy odwzajemnić go miłością do bliźnich.

C.d.n.